

ການຄຸ້ມຄອງດິນທາມແບບປະສົມປະສານໃນເຂດບຶງທົມ

ເປົ້າໝາຍ

ກໍລະນີການສຶກສານີ້ ໄດ້ທົບທວນຄືນ ເຖິງຄວາມພະຍາຍາມຕ່າງໆກ່ຽວກັບ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແບບຍືນຍົງ ໃນປະເທດກໍາປູເຈັງ. ໃນນີ້ ຈະໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ແນວຄິດລິເລີ່ມ ດັ່ງກ່າວ ທີ່ໄດ້ຮ່ວມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະຫວ່າງ ອົງການທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ພາຍໃຕ້ການ ຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະອະນຸລັກ ເຂດດິນທາມ ທີ່ສໍາຄັນໃນແຂວງ ກໍາປູເຈັງ (Kampong Cham) ປະເທດ ກໍາປູເຈັງ. ໂດຍສະເພາະ ໄດ້ເນັ້ນໜັກໃສ່ ການສຶກສາບັນດາປັດໃຈທີ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຜົນສໍາເລັດ ຂອງການຮ່ວມວຽກກັນຂອງບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ແລະ ບັນດາຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການຄຸ້ມຄອງຕົວຈິງທີ່ດີເລີດ ແລະ ແຜນງານດ້ານການສຶກສາທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ເຂດດິນທາມ, ເຂດປ່າໜ້າຖ້ວມ, ສັດປ່າ ແລະ ນົກ ການສົ່ງເສີມດ້ານຊົນລະປະທານ, ການກະສິກໍາ ແລະ ການຫາປາ ແບບຍືນຍົງ.

ຫົວຂໍ້ຂອງການເຝິກອົບຮົມ ETP:

- ▶ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຈົດສໍານິກຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ
- ▶ ວິທະຍາສາດດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ (MRB)
- ▶ ແນວຄວາມຄິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມແບບປະສົມປະສານ (IREM)
- ▶ ການພັດທະນາ IREM ທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ
- ▶ ເຄື່ອງມືສໍາລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ IREM

ປະເດັນ

ປະເດັນຕົ້ນຕໍ ທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນໃຫ້ເຫັນໃນກໍລະນີການສຶກສາຄັ້ງນີ້ມີຄື:

1. ຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈແຈ້ງຕໍ່ຄວາມສໍາຄັນຂອງດິນທາມ ແລະ ການລະເລີຍທີ່ຍືດເຍື້ອຍາວນານ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ໃນກໍາປູເຈັງ ອັນມີຜົນເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນໃນເຂດດິນທາມເກີນຂອບເຂດ
2. ການຂຸດໂຊມຢ່າງວ່ອງໄວ ຂອງຖິ່ນອາສັຍໃນເຂດດິນທາມ ມີຜົນມາຈາກ ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບເປີດກ້ວາງຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ
3. ຢາກເຮັດໃຫ້ ລະບຽບການຂອງລັດ ກ່ຽວກັບການປັກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ມີປະສິດທິຜົນດີໄດ້ນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ສະໜັບສະໜູນຈາກປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ
4. ວິທີການ ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ດິນທາມ ໂດຍການຈໍາກັດກິດຈະກໍາທີ່ບໍ່ຍືນຍານນັ້ນ ຕ້ອງຕິດພັນກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ດ້ວຍການສະໜອງແຫລ່ງລາຍຮັບ ອັນເປັນການທົດແທນ

ວັດຖຸປະສົງຂອງການຮຽນຮູ້

ຫລັງຈາກສໍາເລັດກໍລະນີສຶກສານີ້, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການເຝິກອົບຮົມ ຈະສາມາດ:

- ສຶບທະນາໄດ້ກ່ຽວກັບ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານນິເວດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງເຂດດິນທາມ ບຶງທົມ (Boeung Thom)
- ຈໍາແນກຊະນິດພັນສັດປ່າ ແລະ ນົກ ທີ່ໄດ້ຮັບການຄຳຮູ້ຈາກ ເຂດດິນທາມ ແລະ ເຂດປ່າໜ້າຖ້ວມໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ
- ໃຫ້ຕົວຢ່າງ ກ່ຽວກັບ ການນາບຊູ່ຂອງວຽກງານການຄຸ້ມຄອງໃນປະຈຸບັນ ຕໍ່ບັນດາອົງປະກອບຂອງລະບົບນິເວດ ໃນເຂດດິນທາມ ບຶງທົມ ຄືແນວໃດ
- ອະທິບາຍເຖິງຕົ້ນເຫດ (ປັດໃຈ) ຂອງການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແບບບໍ່ຍືນຍົງຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ
- ສັງລວມຂະບວນການ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະກຽມແຜນການດໍາເນີນງານ ແລະ ຕາໜ່າງການຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ເຂດດິນທາມ ບຶງທົມ (Boeung Thom)
- ກໍານົດລາຍຊື່ຂອງຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການນີ້
- ສຶບທະນາກ່ຽວກັບ ບົດບາດ ຂອງກຸ່ມພັດທະນາບ້ານ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດິນທາມ

- ໃຫ້ຕົວຢ່າງ ຂອງຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ຊຶ່ງສາມາດມູນໃຊ້ເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ດິນທາມ ບຶງທົມ

ສັງລວມໂຄງການໂດຍຫຍໍ້

ບົດແນະນຳ ແລະ ຄວາມເປັນມາ

ໂດຍອີງຕາມນິຍາມ ຂອງລະບົບການຈັດຊັ້ນດິນທາມແລ້ວ, ເບິງທົມ (Boeung Thom) ແມ່ນ ໜອງນ້ຳ. ໜອງແຫ່ງນີ້ ຕັ້ງຢູ່ລະຫວ່າງກາງສາຍນ້ຳຂອງທີ່ໄຫລຜ່ານ ກຳປູເຈັງ, ໂກຈາກເມືອງ ກຳປູຈາມ ໄປທາງທິດຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ປະມານ 15 ກມ. ລະບົບຂອງທະເລສາບນີ້ ກວມເອົາຂອບເຂດຂອງ ສາມເມືອງ ຄື: ເມືອງ ເປຣຊໍ (Prey Chhor), ກົງເມັງເຊ (Kong Meas) ແລະ ເມືອງ ກຳປູສຽມ (Kampong Siem). ຄຳວ່າ ບຶງທົມ ມີບາງຄັ້ງ ກໍໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເພາະວ່າ ຊື່ນີ້ມັກຈະສັບປຸງນກັບ ຄຳວ່າ ເຂດຫາປາ 2 - ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ຊື່ທີ່ສອງນີ້ ໄດ້ກວມກວ້າງອອກໄປ ເຖິງສາຍນ້ຳ ເປຣກະເບົາ (Prekabao) ທີ່ຫ່າງອອກໄປ ທາງຕາເວັນຕົກອີກ 18 ກມ.

ເນື້ອທີ່ ໜ້ານ້ຳຂອງໜອງເບິງທົມ ມີການປ່ຽນແປງໄປຕາມລະດູການ ຄືໃນລະດູຝົນ ເນື້ອທີ່ໜ້ານ້ຳຈະກວມເອົາເຖິງ 35 ກມ², ສ່ວນລະດູແລ້ງ ເນື້ອທີ່ໜ້ານ້ຳ ຈະເຫລືອພຽງ 14 ກມ² ເທົ່ານັ້ນ. ໜອງເບິງທົມມີ ເນື້ອທີ່ຮັບນ້ຳເຖິງ 217 ກມ² ແລະ ຮັບນ້ຳຈາກ 6 ສາຂາຫຼັກ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 4 ສາຂາ ໄຫລມາຈາກພາກໃຕ້ ຕິດຈອດ ໜອງເບິງທົມ ໃສ່ກັບ ແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ອີກ 2 ສາຂາ ໄຫລມາຈາກພາກເໜືອ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນຮອງຮັບເອົານ້ຳໄຫຼປ່າ ຈາກບັນດາແຫຼ່ງນ້ຳ. ໃນຕົ້ນລະດູຝົນ, ແຕ່ເດືອນ 5-7, ນ້ຳຝົນທີ່ໄຫຼມາຈາກ ອ່າງນ້ຳຕ່າງໆ ຈະໄຫຼເຂົ້າມາໃນໜອງ ແລະໄຫລຕໍ່ລົງໄປໃຕ້ຫາແມ່ນ້ຳຂອງ. ແຕ່ໃນກາງເດືອນ 7-9, ໃນເມື່ອລະດັບນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງສູງຂຶ້ນ ຈະທຳໃຫ້ນ້ຳໄຫລກັບຄືນໄປທາງເໜືອ ເຂົ້າສູ່ ໜອງເບິງທົມ ຜ່ານລຳນ້ຳ 3 ສາຂາ ຄື: ແປຣກ ປຽມ ກະນົງ (Prek Peam Knong), ແປຣກ ສະໄວ (Prek Svay), ແລະ ແປຣກ ທະເມ (Prek Thmey). ໃນໄລຍະທີ່ລະດັບນ້ຳ ໃນແມ່ນ້ຳຂອງຫາກສູງເກີນເຂດ ຈະໄຫຼເຂົ້າສູ່ ສາຂາທີ 4 ຄື ແປຣກ ໂຣກາກອຍ (Prek Roka Koy) ຕື່ມອີກ. ຕົກມາເຖິງເດືອນ 10, ນ້ຳເລີ່ມໄຫລກັບຄືນຫາແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະໃນເວລານີ້, ນ້ຳຈະໄຫຼອອກຈາກລະບົບຂອງໜອງ ໄປທາງທິດຕາເວັນຕົກ ຜ່ານແມ່ນ້ຳ ແປຣກະເບົາ (Prekabao) ແລະ ໃນທິສຸດກໍໄຫຼເຂົ້າສູ່ ແມ່ນ້ຳ ຕົງເລສາບ (Tonle Sap) ທີ່ ກຳປູເຈັງ (Kampong Chnang).

ບັນຫາ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ໃນເຂດບຶງທົມ

ວ່າດ້ວຍປະຊາກອນ

ເຂດອ້ອມແອ້ມ ບຶງທົມ ປະກອບມີ 62 ບ້ານ, ນອນຢູ່ 6 ຕາແສງ ແລະ 3 ເມືອງ. ປະຊາຊົນທັງໝົດມີ 43,045 ຄົນ. ດິນທາມເຂດນີ້ ກຳລັງຖືກຄຸກຄາມຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ 3% ຕໍ່ປີ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ບວກກັບຄວາມຍາກຈົນທີ່ກະຈາຍຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ ທຳໃຫ້ມີຄວາມກົດດັນເພີ່ມຂຶ້ນຕໍ່ເຂດປ່ານ້ຳຖ້ວມທີ່ຍັງເຫລືອ ແລະ ຕໍ່ເນື້ອທີ່ກະສິກຳ (ຕາຕະລາງ 1). ອັດຕາການຂະຫຍາຍຂອງປະຊາກອນ ກໍເຮັດໃຫ້ອັດຕາການບຸກເບີກເນື້ອທີ່ປ່ານ້ຳຖ້ວມເພື່ອເຮັດນາ ແລະ ການລ້ຽງສັດເພີ່ມຂຶ້ນ. ການທຳລາຍປ່ານ້ຳຖ້ວມອີກຮູບແບບນຶ່ງແມ່ນການຕັດໄມ້ມາເຮັດພືນ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນແຫລ່ງພະລັງງານຢ່າງດຽວທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດນັ້ນ. ຍ້ອນດັ່ງນັ້ນ, ເຂດປ່ານ້ຳຖ້ວມ ຢູ່ເບິງທົມ ຈຶ່ງຫລຸດນ້ອຍຖອຍລົງຢ່າງໜ້າວິຕົກ ຄືແຕ່ 1600 ຮຕ ໃນປີ 1992 ລົງມາເຫລືອພຽງແຕ່ 151 ຮຕ ໃນປະຈຸບັນ.

ສະພາບຂອງຄວາມກົດດັນຕໍ່ປ່ານ້ຳຖ້ວມ ເຂດບຶງທົມນີ້ ໄດ້ເຄັ່ງຕຶງຂຶ້ນຕື່ມ ດ້ວຍນ້ຳມືຂອງ ຊາວອົບພະຍົບທີ່ເປັນຊາວນາ ແລະ ທະຫານ ຫລັງຈາກສົງຄາມໄດ້ສິ້ນສຸດລົງໃນປະເທດກຳປູເຈັງ. ກ່ອນປີ 1995/96, ທາງພາກໃຕ້ ແລະ ພາກຕາເວັນຕົກ ຂອງບຶງທົມ ໄດ້ຖືກຄອບຄອງໂດຍພວກຂະເມນແດງ. ຫລັງຈາກການສະຫລາຍຕົວຂອງພວກເຂົາ, ສະພາບຄວາມປອດໄພໃນເຂດດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ເຮັດໃຫ້ເຂດປ່ານ້ຳຖ້ວມເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ, ອັນມີຜົນຕໍ່ເນື່ອງເຮັດໃຫ້ ປ່າດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກຖາກຖາງ, ມີການລ່າເນື້ອ ແລະ ຫາປາ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຂດປ່ານ້ຳຖ້ວມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຢ່າງໜັກໜ່ວງທີ່ສຸດ ລວມມີ ບຶງໂປຣລິດ (Boeung Prohit), ໂຣລຸມ ບໍດຳ ບຶງໂຣນ (Rolum Por Dam Boeung Kol), ເຂດນີ້ຕັ້ງຢູ່ພາກໃຕ້ ແລະ ຕາເວັນຕົກສຽງໃຕ້ ຂອງເບິງທົມ, ເຊິ່ງຖືໄດ້ວ່າເປັນເຂດອຸດົມສົມບູນ ດ້ວຍປາ ແລະ ສັດປ່າ.

ການຫາປາ ເພື່ອລ້ຽງຊີວິດ ແລະ ເພື່ອຄ້າຂາຍ

ການຫາປາຢູ່ເຂດບຶງທິມ ມີລັກສະນະເສລີເປີດກວ້າງ ສຳຫຼັບການຈັດຕັ້ງນັກຫາປາຈາກຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນໃນບໍລິເວນໄກ້ຄຽງ. ນອກຈາກຈະມີການຫາປາເພື່ອຫາລ້ຽງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນແລ້ວ, ໃນເຂດຫາປາ ເຂດ 2 ຍັງ ປາກົດມີການຫາປາເພື່ອການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່ອີກດ້ວຍ. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດມີ ລະຫວ່າງພວກຫາປາອາຊີບ ແລະ ຫາປາເພື່ອລ້ຽງຊີບ ມີຄື: ພາກສ່ວນຫາປາເປັນການຄ້າ ອ້າງວ່າເຂົາເຈົ້າມີສິດໃນການສຳປະທານເນື້ອທີ່ຫາປາທີ່ມີປາຫຼາຍ, ໃນຂະນະທີ່ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນພັດໂຕຕອບດ້ວຍ ການຫາປາໃນນອກເຂດສຳປະທານຢ່າງໜັກໜ່ວງ.

ກົກຫຍ້າໜາມຍຸບ (Mimosa pigra)

ຕົວຢ່າງອັນນຶ່ງ ຂອງຍຸດທະສາດໃນການຫລຸດຜ່ອນ ການເສັຽປ່ານຈໍ້ຖ້ວມ ແມ່ນການ ປ່ຽນແທນເສີມຊະນິດພັນໄມ້ດິນທາມ ເຊັ່ນຕົ້ນຫຍ້າໜາມຍຸບ ເພື່ອສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການໄມ້ພື້ນຂອງທ້ອງຖິ່ນ. ຊະນິດພັນນີ້ ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນໃນນາມ ເປັນວັດຊະພືດຮຸກຮານ ທີ່ມີຄວາມສາມາດບຽດຍິດຖິ່ນອາສັຍທີ່ມີຄຸນຄ່າ ໃນເຂດດິນທາມ, ໂດຍສະເພາະໃນຖິ່ນອາສັຍໃນເຂດນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໃນເຂດປ່າທີ່ມີນ້ຳຂັງ. ຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງມີສຸດ ຂອງຫຍ້າສະນິດນີ້ ແມ່ນ ລັກສະນະຂອງຂະຫຍາຍຕົວດ່ຽວ ແລະ ມີອິດທິພົນການປົກຄຸມເນື້ອທີ່ໜາແໜ້ນຂອງມັນ ອັນສາມາດບຽດຍິດເຂົ້າແຜນທີ່ຂອງພືດພື້ນເມືອງ ດ້ວຍການປົກຄຸມພື້ນທີ່ບໍ່ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍພັນຂອງໄມ້ຍືນຕົ້ນ. ເຖິງວ່າປະຊາຊົນຈະຮູ້ດີວ່າ ຫຍ້າຊະນິດນີ້ ບໍ່ມີປະໂຫຍດ ແລະ ເປັນສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳກໍຕາມ, ແຕ່ ພວກເຂົາໄດ້ຖືກລະດົມໃຫ້ນຳໃຊ້ຫຍ້າຊະນິດນີ້ ເພື່ອເປັນໃຊ້ພື້ນ. ບົດຮຽນຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຖ່າຍທອດໃຫ້ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ກົກຫຍ້າຫຍຸບທີ່ຕັດແລ້ວ ສາມາດນຳໄປດັງໄຟໄດ້ງ່າຍ ແລະ ສາມາດຈະຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານໄມ້ພື້ນຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ ອັນຈະນຳໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມກົດດັນ ຕໍ່ເຂດປ່ານຈໍ້ຖ້ວມທີ່ເປັນຖິ່ນອາສັຍສຳຄັນ ໄດ້ຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ.

ໂດຍລວມ, ໃນລະບົບທັງໝົດຂອງບຶງທິມ ປະເມີນໄດ້ວ່າໄດ້ສະໜອງປາເກີນຈຳນວນ ປະມານ 1.000 ໂຕນ ໃຫ້ແກ່ 4 ຕົວເມືອງຂອງແຂວງ ກຳປັງຈາມ. ການຫາປາຕົວຈິງຜ່ານມາ ກໍໄດ້ໃນລະດັບ 400 ໂຕນ ໃນລະຫວ່າງປີ 1990 - 1998 ເຊິ່ງໃນນັ້ນປີໄດ້ຫລາຍ ແມ່ນປີ 1997 (450 ໂຕນ) ແລະ ປີ1998 (747 ໂຕນ). ໃນປີ 1998/99 ປະລິມານປາທີ່ຈັບໄດ້ ໄດ້ຫລຸດລົງຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ເຫຼືອພຽງແຕ່ 168 ໂຕນ. ສະມັດຕະພາບການຜະລິດປາ ມີສ່ວນກ່ຽວພັນກັບ ລະດັບນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງຄື ຖ້າລະດັບນ້ຳໃນລຳນ້ຳຂອງຂຶ້ນຫລາຍ ການຫາປາຈະໄດ້ຫລາຍ ແລະ ລະດັບນ້ຳຕໍ່າ ປະລິມານການຈັບປາ ກໍຈະໄດ້ໜ້ອຍລົງ. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊະນິດພັນປາ ໃນເຂດບຶງທິມແມ່ນມີສູງ ຖ້າທຽບໃສ່ທະເລສາບ ຫລື ດິນທາມອື່ນໆໃນ ປະເທດກຳປູເຈັງ, ແຕ່ກໍລະດັບນ້ຳອ່ອຍລົງຫລາຍ ນັບແຕ່ປີ 1990 ເປັນຕົ້ນມາ. ການຫລຸດລົງນີ້ ມີສາເຫດອັນຕິດພັນ ເນື່ອງມາຈາກ: (1) ການສູນເສັຽ ຖິ່ນປະລິມພັນປາ; (2) ການປ່ຽນແປງທາງນິເວດວິທະຍາຂອງເຂດດິນທາມ ຍ້ອນການຖາງປ່ານຈໍ້ຖ້ວມ; (3) ການກົດກັນການອົບພະຍົບຂອງປາ ຍ້ອນການຕົ້ນເຂີນຂອງທະເລສາບ ແລະ ຫ້ວຍຮ່ອງຄອງບຶງຕ່າງໆ ແລະ (4) ການຈັບປາເກີນຂອບເຂດ ບວກກັບການໃຊ້ເຄື່ອງມືຈັບປາແບບຜິດກົດໝາຍ ເຊັ່ນການຈັບປາດ້ວຍກະແສໄຟຟ້າ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂອງກົມປະມົງຂອງແຂວງ ແລະ ບວກກັບຄວາມໃຫ້ການຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າບາງຊະນິດປາໄດ້ສູນຫາຍອອກຈາກລະບົບທະເລສາບນີ້ແລ້ວເຊັ່ນ: ປາເລີມ, ປາເຜາະ ແລະ ປານາງດັງແດງ. ປາຂ່ານຈໍ້ຈິດ ທີ່ເຄີຍເຫັນມາກ່ອນຢູ່ບຶງທິມ ແຕ່ຫວ່າງບໍ່ນານມານີ້ ກໍບໍ່ເຫັນຮ່ອງຮອຍເລີຍ.

ມາເຖິງປະຈຸບັນນີ້, ຄວາມພະຍາຍາມຂອງອຳນາດການປົກຄອງ ລະດັບສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ກໍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຜົນຫຍັງຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງການຫາປາແບບບໍ່ຍືນຍົງ ໃນເຂດບຶງທິມ. ແຕ່ປະຈຸບັນ ໄດ້ມີການປະຕິຮູບການຫາປາ, ໂດຍປ່ຽນແປງເຂດຫາປາເພື່ອການຄ້າ ໃຫ້ແຄບລົງ ແລະ ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ຫາປາເພື່ອລ້ຽງຊີບຂອງຊາວບ້ານ ໃຫ້ກວ້າງອອກຕື່ມ. ການເຮັດເຊັ່ນນີ້ ຄິດວ່າຈະສາມາດ ຊ່ວຍສະກັດກັ້ນການຫາປາເກີນຄວາມສາມາດສະໜອງໄດ້ (ຕາຕະລາງ 2).

ການກະສິກຳແບບພໍ່ພຽງ

ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ອ້ອມ ທະເລສາບບິງທົມ ແຕ່ດິກດໍາບັນເຄີຍມີອາຊີບຫາປາ ແລະ ທໍາການກະສິກໍາ. ສະພາບການໃນເຂດນີ້ບໍ່ແທດເໝາະກັບການຜະລິດກະສິກໍາ ຍ້ອນມີໄພແຫ້ງແລ້ງມາບຽດບຽນຢູ່ເປັນປະຈຳ. ລະບົບນິເວດທໍາມະຊາດຫຼາຍຢ່າງໄດ້ຖືກຄຸກຄາມ ແລະ ທໍາລາຍ ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບບໍ່ຍືນຍົງ ແລະ ຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຂອງການພັດທະນາ. ເຖິງວ່າ ສະພາບຂອງດິນຈະບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ການກະສິກໍາກໍຕາມ, ແຕ່ການບຸກເບີກເນື້ອທີ່ກະສິກໍາ ພັດມີການຂະຫຍາຍຕົວອອກໄປເລື້ອຍໆ ເພື່ອໃຫ້ມີເຂົ້າກິນພຽງພໍໃນສັງຄົມ. ສະພາບຄວາມປອດໄພທີ່ດີຂຶ້ນ ຫຼັງຈາກການຄອບງໍາຂອງຂະເໝນແດງ ໃນພື້ນທີ່ໄດ້ລົງຜົນໃຫ້ ມີການຖາກຖາງເນື້ອທີ່ໄປແລ້ວຈໍານວນ 1.000 ຮຕ, ເຊິ່ງໃນນັ້ນ 2/3 ຂອງເນື້ອທີ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອສໍາຫຼັບການບຸກພືດຢ່າງອື່ນ. ຜົນກະທົບທາງອ້ອມຢ່າງຫນຶ່ງ ແຕ່ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຂອງການຂະຫຍາຍການກະສິກໍາ ກໍຄືການນໍາໃຊ້ ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາກໍາຈັດວັດຊະພືດ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ. ສານເຄມີດັ່ງກ່າວ ທີ່ຖືກພັດພາລົງໄປໃນທະເລສາບ ດ້ວຍນໍ້າໄຫຼປ່າ ແລະ ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາວ່າ ເປັນສິ່ງນາບຊູ່ຕົ້ນຕໍ ຕໍ່ລະບົບນິເວດຂອງທະເລສາບ ບິງທົມ ໃນທຸກວັນນີ້.

ການຊົມລະປະທານ

ໃນສະໄໝການປົກຄອງຂອງໂປນປົດ, ໄດ້ມີການສ້າງເຂື່ອນ ແລະ ຄູ່ຕັນນໍ້າ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເພື່ອ ຫົດທົ່ງນາ ແລະ ຍົກລະດັບການຜະລິດກະສິກໍາອື່ນໆ. ຈໍານວນເຂື່ອນ ທີ່ຢູ່ຂົງເຂດບິງທົມ ໄດ້ເພີ່ມຈາກ 10 ເຂື່ອນໃນຊຸມປີ 1960 ມາເປັນ 42 ໃນປີ 1978. ການພັດທະນາໂຄງລ່າງດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເລີ່ມຈາກ ການສ້າງຄູ່ຕັນນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີຄວາມຍາວ 200-300 ມ ຈົນເຖິງ ຄູ່ຕັນນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ມີຄວາມຍາວເຖິງ 2 ກມ. ໃນປະຈຸບັນ, ມີພຽງຈໍານວນເຂື່ອນບໍ່ພໍເທົ່າໃດແຫ່ງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ຍ້ອນການປະກົດການຕົ້ນເຂີນຂອງຄອງນໍ້າ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນການຕົກຕະກອນ ທີ່ມາຈາກແມ່ນໍ້າຂອງ. ການຕົກຕະກອນມີຈໍານວນເພີ່ມທະວີຂຶ້ນຈາກການສູນເສັງດິນຈາກເຂດດິນປ່າໄມ້ເຂດສູງ ອັນມີສາຍເຫດມາຈາກການຖາກຖາງປ່າ. ການປ່ອຍນໍ້າທີ່ປະປົນດ້ວຍຕະກອນລົງສູນໍ້າຂອງ ກໍຖືກຈໍາກັດດ້ວຍເຂື່ອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຢູ່ໃນຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ. ສ່ວນຄອງເໝືອງທີ່ມີຢູ່ກໍຕົ້ນເຂີນ ແລະ ຖືກອຸດຕັນ ເປັນບາງບ່ອນ ແລະ ໜອງຂະໜາດນ້ອຍ ໃນລະບົບທະເລສາບ ບິງທົມ ກໍນັບມື້ນັບຈະຕົ້ນເຂີນຂຶ້ນເລື້ອຍໆ.

ສະພາບຂອງສັດປ່າ

ແຕ່ດິກດໍາບັນ ການຈັບ ແລະ ໄລ່ລ່າສັດປ່າໃນເຂດ ບິງທົມ ແມ່ນເພື່ອເປັນພຽງແຕ່ໃຊ້ເປັນອາຫານ ເທົ່ານັ້ນ. ສະພາບການນີ້ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງນັບແຕ່ຕົ້ນ ຊຸມປີ 1990 ດ້ວຍການລ່າສັດປ່າເພື່ອການຕະຫຼາດຂະໜາດໃຫຍ່, ລວມທັງການສົ່ງອອກຜ່ານເຄືອຄ່າຍພໍ່ຄ້າມີກາງທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ເຊິ່ງມີປະລິມານເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1993 ເປັນຕົ້ນມາ. ການດັກຈັບສັດປ່າແບບທໍາລາຍ ແລະ ການເຂັ້ມຂົ້ນກັບແບບທໍາລະຫົດ ດ້ວຍຢາເບື້ອ ແລະ ການໃສ່ກັບດັກ ໄດ້ກາຍເປັນບັນຫາທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງກ່ຽວກັບການຄົງຕົວຂອງຊະນິດພັນນິກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການສູນພັນທີ່ຫຼົງເຫຼືອຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.

ສະພາບລວມຂອງວິທີການຄຸ້ມຄອງເຂດດິນທາມແບບປະສົມປະສານ ໃນເຂດບິງທົມ

ເພື່ອຂານຕອບຕໍ່ສິ່ງນາບຊູ່ທັງຫຼາຍທີ່ມີຕໍ່ ເຂດດິນທາມ ບິງທົມນີ້ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການວາງແຜນຍຸດທະສາດ ແບບປະສົມປະສານ ອັນເນັ້ນໃສ່ ການກະຈາຍອໍານາດທາງດ້ານການວາງແຜນການ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງ ລົງສູ່ທ້ອງຖິ່ນ. ໃນພາກນີ້, ຈະໄດ້ສຶກສາກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຂອງ 3 ໝູ່ບ້ານເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ດໍາເນີນການຄຸ້ມຄອງເຂດດິນທາມໃນເຂດ ບິງທົມ.

ກິດຈະກໍາທີ່ໄດ້ສະເໜີນີ້ ແມ່ນສ່ວນຫນຶ່ງຂອງຄວາມພະຍາຍາມຂອງລັດທະບານ ກໍາປູເຈັງ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກເຂດດິນທາມ ໃນທົ່ວປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະນັບສະໜູນຈາກບັນດາ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ອົງການແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະ ອົງການ ດານິດາ). ຈຸດປະສົງລວມຂອງວຽກງານນີ້ແມ່ນ:

- 1. ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ດ້ານການສໍາຫລວດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຂດດິນທາມ ໃຫ້ແກ່ສໍານັກງານອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

2. ເພື່ອພັດທະນາວິທີການຄຸ້ມຄອງເຂດດິນທາມ ທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມກັບການນຳໃຊ້ໃນປະເທດສະມາຊິກອື່ນໆໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນໃຕ້ (ເຊັ່ນ: ປະເທດລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ); ແລະ
3. ເພື່ອເພີ່ມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງເຂດດິນທາມແບບຍືນຍົງ.

ຈຸດປະສົງ ທີ 3, ຄືດັ່ງທີ່ຍົກມາໃນກໍລະນີສຶກສານີ້, ໄດ້ລວມເອົາການປະສານສົມທົບສານການຄຸ້ມຄອງດິນທາມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນເຂດບຶງທິມ, ແຂວງກຳປັງຈຳ. ໃນນີ້ ຈະໄດ້ກຳນົດ 7 ບາດກ້າວ ຂອງການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການຄຸ້ມຄອງດິນທາມ, ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ບາດກ້າວທີ 1 - ການເກັບກຳ ແລະ ການສະເໜີຂໍ້ມູນ

ໃນບາດກ້າວນີ້ ຈະໄດ້ສະເໜີກ່ຽວກັບສະພາບຄວາມເຂົ້າໃຈໂດຍລວມກ່ຽວກັບ ດິນທາມໃນເຂດບຶງທິມ ເຊິ່ງລວມເອົາລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບລະບົບດິນທາມ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ, ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ສິ່ງນາບຊູ່ຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ ຕົວແທນຂອງພາກລັດ, ຊາວບ້ານ ແລະ ນັກທາປາອາຊີບ. ນອກນັ້ນ ຍັງໄດ້ສະເໜີຜົນຂອງການສຶກສາ ກ່ຽວກັບການຕົ້ນເຊີນຂອງທະເລສາບ, ລະບົບນ້ຳ, ການຫາປາ, ປ່ານນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ການນຳໃຊ້ສານເຄມີການກະເສດ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການສະເໜີ ແມ່ນເພື່ອ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ເຖິງຄຸນຄ່າ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງດິນທາມ ແລະ ໃຫ້ເຫັນໄດ້ກ່ຽວກັບ ຜົນຮ້າຍຂອງກິດຈະກຳແບບບໍ່ຍືນຍົງຂອງມະນຸດຈະເພີ່ມການນາບຊູ່ແກ່ ເຂດບຶງທິມຄືແນວໃດ.

ບາດກ້າວ 2 - ການປະຊຸມຮ່ວມກັບຜູ້ຊົມໃຊ້

ຈັດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບ ກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ ກຳນົດບັນຫາທີ່ຕ້ອງໄດ້ແກ້ໄຂ. ກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ໃນເຂດບຶງທິມລວມມີ ກຸ່ມນັກທາປາ, ກຸ່ມຊາວນາລະດູແລ້ງ ແລະ ປູກຝັງຕ່າງໆ. ເປົ້າໝາຍຂອງການປະຊຸມນີ້ ແມ່ນເພື່ອສ້າງໂອກາດໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ ໄດ້ມີການສົນທະນາ ປຶກສາຫາລືກັນແບບບໍ່ເປັນທາງການ ອັນເປັນຈຸດລິເລີ່ມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງສະເພາະໃດໜຶ່ງ ອັນຖືວ່າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງລະບົບການຄຸ້ມຄອງຮ່ວມກັນ. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນວ່າ ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ທາດແທ້ຂອງບັນຫາຜ່ານການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມທັງຫລາຍນັ້ນ ເປັນສິ່ງຕັດສິນ ໃນການກຳນົດທິດທາງການແກ້ບັນຫາທີ່ດີເລີດ. ຖ້າເບິ່ງບັນຫາແບບຜິວເຜິນ, ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ບັນຫາທັງຫຼາຍ ໜ້າຈະສາມາດແກ້ໄຂແບບງ່າຍໆ, ແຕ່ຖ້າຢາກຈະເຂົ້າໃຈເລິກເຖິງທາດແທ້ຂອງບັນຫາ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຂອງພວກມັນ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ມີວິທີການແບບປະສານສົມທົບ.

ບາດກ້າວ 3 - ການສົມທົບປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

ໃນບາດກ້າວນີ້ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມສຳມະນາ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບທາງເລືອກຕ່າງໆສຳຫຼັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ແລະອະນາຄົດ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມນີ້ ລວມມີ ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ສົນໃຈອື່ນໆ ເພື່ອວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມສາມາດແກ້ໄຂຕົ້ນເຫດຂອງບັນຫາໄດ້ ແລະພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກໍຕ້ອງຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກມາດຕະການທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ໃນການຄຸ້ມຄອງນັ້ນ. ສ່ວນບັນຫາ ແລະບັດໃຈປະກອບອື່ນໆຂອງບັນຫາ ໄດ້ສັງລວມໄວ້ໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ບັນຫາ	ບັດໃຈປະກອບ
ການສູນເສັງດິນທາມ	- ການປ່ຽນແປງດ້ານລະບົບນິເວດຂອງນ້ຳ ຍ້ອນການຄວບຄຸມນ້ຳຖ້ວມ, ຊົນລະປະທານ - ການລະບາຍນ້ຳອອກຈາກເຂດດິນທາມ ເພື່ອທຳການກະສິກຳ - ການສູນເສັງຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງຊີວະນາໆພັນ
ການຫລຸດລົງຂອງການປະມົງ	- ກຳມະສິດໃນການນຳໃຊ້ - ຂີ້ຂັດແຢ່ງກ່ຽວກັບເຂດແດນ

	<ul style="list-style-type: none"> - ການເກັບກູ້ແບບເກີນສ່ວນ - ເຄື່ອງມືຫາປາຜິດກົດໝາຍ - ການຕົກຄ້າງຂອງສານເຄມີການກະເສດ
ການຊຸດໂຊມຂອງປ່າໄມ້	<ul style="list-style-type: none"> - ການນໍາໃຊ້ແບບເກີນສ່ວນ - ການຊຸດຄົ້ນແບບຜິດກົດໝາຍ - ການບຸກເບີກເພື່ອການຜະລິດກະສິກໍາ - ການສູນເສັ້ງຊີວະນາໆພັນ - ການລ່າເນື້ອແບບເກີນສ່ວນ
ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ	<ul style="list-style-type: none"> - ຄວາມຍາກຈົນ - ການຂາດຈິດສໍານຶກ - ບໍ່ມີແຫຼ່ງລາຍຮັບຢ່າງອື່ນ
ສະຖາບັນແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ	<ul style="list-style-type: none"> - ຂາດລະບຽບກົດໝາຍ - ຂາດສິດທິການເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິນ - ຄວາມສາມາດ ໃນຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ລະດັບຊຸມຊົນຍັງຕໍ່າ - ການວາງແຜນ ແລະ ການປະສານງານ ຍັງອ່ອນແອ

ບາດກ້າວທີ 4 ແລະ 5 - ລະດົມຄວາມຄິດເພື່ອຊອກຫາທາງອອກໃນການແກ້ບັນຫາ ແລະ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ

ການສານຕໍ່ກອງປະຊຸມສໍາມະນາ ຮ່ວມກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໄດ້ສໍາເລັດລົງດ້ວຍ ຄວາມເປັນເອກະພາບກັນ ໃນການກໍານົດ ຊ່ອງທາງໃນການແກ້ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ກ່ອນໜ້ານີ້ ແລະ ພ້ອມກັນກໍານົດແຜນກິດຈະກຳສໍາຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງ. ບາດກ້າວທັງສອງນີ້ ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອໃຫ້ໂອກາດແກ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນ ຫຼືອ້ອມຂ້າງ ເຂດບຶງທົມ ຈັດບຸລິມະສິດຂອງບັນຫາໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເພື່ອຄັດເລືອກ ໝູ່ບ້ານເປົ້າໝາຍເພື່ອລິເລີ້ມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການ ຄຸ້ມຄອງ. ຜົນສໍາເລັດຂອງກອງປະຊຸມມີດັ່ງນີ້:

- ຄັດເລືອກໄດ້ບັນຫາທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ກ່ຽວກັບ ການສູນເສັ້ງປ່າໄມ້ຖ້ວມ, ການຕົ້ນເຂົນຂອງທະເລສາບ ແລະ ແມ່ນໍ້າ, ການຫາປາຜິດກົດໝາຍ, ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳການກະສະກຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ;
- ຄັດເລືອກ ສາມບ້ານເປົ້າໝາຍ ຄື ບ້ານໂທເນຄໍ (Thoney Khor), ປຣາສາດ (Prasat) ແລະ ກຳປົງ ສົມນາງ (Kampong Somnagn) ສໍາຫຼັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ແຜນງານຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ການປົກ ປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນໃນເຂດດິນທາມ;
- ຈັດຕັ້ງຄະນະກຳມະການພັດທະນາບ້ານ (VDC) ເພື່ອຮັບຜິດຊອບໂຄງການ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆ; ແລະ
- ຈັດຕັ້ງກົນໄກ ເພື່ອກໍານົດ ແລະ ຄັດເລືອກ ຕົວແທນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໂຄງການ/ແຜນງານ.

ບາດກ້າວ 6 - ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ທ້ອງຖິ່ນ

ບາດກ້າວນີ້ ລວມເອົາການກໍ່ສ້າງ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ ຄະນະກຳມະການພັດທະນາບ້ານ, ອຳນາດ ການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ພະນັກງານຂອງເມືອງ ເພື່ອຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າ ໃນການສ້າງບົດສະເໜີໂຄງການ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທາ ຫິນເພື່ອມານຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນບັນດາບ້ານເປົ້າໝາຍ. ການກໍ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າຮ່ວມໃນການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ໃນການວາງແຜນການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ເຂດດິນທາມແບບຍືນນານ.

ບາດກ້າວ 7 - ການກວດກາ ແລະ ການຕິດຕາມ

ການກວດກາຕິດຕາມ ແລະປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແລະແຜນງານ ໂດຍຄະນະກຳມະການພັດທະນາບ້ານ ເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມສຳຄັນໃນວິທີການຄຸ້ມຄອງແບບນີ້. ຜົນການດຳເນີນການດັ່ງກ່າວໄດ້ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ສາມາດກຳຈັດຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະຜິດກົດໝາຍ ເຊັ່ນ: ການຫາປາ, ການບຸກລຸກເນື້ອທີ່, ແລະການຄ້າສັດປ່າ ໃນເຂດເບິ່ງທີມ ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ. ຜົນສຳເຫຼັດອັນໂດດເດັ່ນສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນໃນການນຳໃຊ້ ຄະນະກຳມະການພັດທະນາບ້ານ ຮ່ວມກັບອຳນາດການປົກຄອງຜູ້ກຳກົດໝາຍ. ການປະຕິຮູບລະບົບການຫາປາເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ໂດຍກົມປະມົງແລະກະຊວງກະສິກຳ, ປະມົງ ແລະປ່າໄມ້ ທີ່ດຳເນີນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໄດ້ຫຼຸດເນື້ອທີ່ການຫາປາເປັນສິນຄ້າລົງ ອັນເປັນໂອກາດໃຫ້ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ສາມາດເຂົ້າໄປຫາປາເພື່ອລ້ຽງຊີບໃນເຂດທີ່ມີປາຫຼາຍໄດ້.

ວິທີການລົງຢັ້ງຢືນຢາມພາກສະໜາມ

ນັກສຳມະນາກອນ ຈະໄປຢັ້ງຢືນຢາມ ເຂດເບິ່ງທີມ ເພື່ອຮຽນຮູ້ຕື່ມກ່ຽວກັບ ມາດຕະການດ້ານການປົກປັກຮັກສາ ແລະອະນຸລັກ ເຂດດິນທາມ ທີ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່. ໃນນີ້, ນັກສຳມະນາກອນ ຈະມີຜູ້ນຳພາໂດຍຜູ້ຊຳນານງານ ຂຶ້ນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການຕອບຄຳຖາມ ກ່ຽວກັບ ກ່ຽວກັບດ້ານ ຕົວແບບສຳຫຼັບການພັດທະນາ ແລະການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນໃນເຂດດິນທາມ ທີ່ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນເຂດ ບິ່ງທີມໃນປະຈຸບັນ. ສຳມະນາກອນ ຍັງມີໂອກາດສຳພາດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການພັດທະນາບ້ານ ແລະ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຮຽນຮູ້ ຈາກບົດຮຽນແລະປະສົບການຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບວິທີການຄຸ້ມຄອງແບບມີສ່ວນຮ່ວມນີ້. ກຳນົດເວລາຂອງການຢັ້ງຢືນຢາມເນື້ອທີ່ທີ່ຄາດໄວ້ແມ່ນ 1 ວັນ.

ນັກສຳມະນາກອນຈະຖືກຈັດແບ່ງອອກ ເປັນກຸ່ມຍ່ອຍຫຼາຍກຸ່ມ ເຊິ່ງແຕ່ລະກຸ່ມ ຈະໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃຫ້ດຳເນີນການສຳພາດໃນດ້ານຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ບິ່ງທີມ ດັ່ງທີ່ສັງລວມໄວ້ໃນຕາງຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ກຸ່ມ	ຈຸດສຸມ
I	ສະພາບປ່ານ້ຳຖ້ວມ ໃນເຂດທະເລສາບ
II	ການຄຸ້ມຄອງການຫາປາ ແລະ ກິດຈະກຳການຫາປາ
III	ການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາເຂດດິນທາມ
IV	ວຽກງານການກະສິກຳ ແລະ ການນຳໃຊ້ ສານເຄມີ ການກະເສດ
V	ສັດປ່າ ແລະ ນົກນ້ຳ ຢູ່ໃນທະເລສາບ

ຫລັງຈາກຢັ້ງຢືນຢາມພາກສະໜາມແລ້ວ, ແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ ຈະໄດ້ຂຶ້ນສະເໜີ ຜົນການສຶກສາຂອງຕົນໃນທ້ອງຮຽນ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກ ນັກສຳມະນາກອນ ທີ່ເປັນອັນເສີມສ້າງ ຜົນຂະຫຍາຍທິດສະດີ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຍືນຍົງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນແລະສິ່ງແວດລ້ອມແບບປະສົມປະສານ (IREM) ທີ່ໄດ້ຮຽນມາໃນທ້ອງຮຽນ.

ບົດຮຽນທີ່ສາມາດນຳໄປໝູນໃຊ້

ບັນດາບົດຮຽນທີ່ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບັນເຝິກອົບຮົມ ຄາດວ່າຈະເກັບກຳໄດ້ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດກໍລະນີສຶກສາ ແລະການຢັ້ງຢືນຢາມພາກສະໜາມທີ່ໂຄງການ ອາດຈະລວມມີ:

1. ຄວາມສຳຄັນໃນການເຂົ້າໃຈວ່າ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດິນທາມຢ່າງໃດ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າມີຜົນຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນ ແນວໃດ ທີ່ເປັນຂີດໝາຍບົ່ງບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີອຳນາດ ແລະຊັບພະຍາກອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ແບບຍືນຍົງໄດ້;

2. ຮັບຮູ້ວ່າ ຄວາມຍາກຈົນຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນພາຫະນະນຳໄປສູ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນແບບບໍ່ຍືນຍົງຂອງປະຊາຊົນ, ທາງອອກຂອງການຄຸ້ມຄອງຄວນຈະຄຳນຶງເຖິງການສະໜອງແຫຼ່ງລາຍຮັບໃນຫຼາຍຮູບແບບສຳຫຼັບປະຊາຊົນ ເພື່ອສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມກົດດັນທີ່ມີຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໄດ້;
3. ທາງເລືອກຕ່າງໆກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມກົດດັນທີ່ມີຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນັ້ນໆ (ເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ຕົ້ນຫຍ້າຫຍຸບແຫ້ງ ເພື່ອດັງໄຟ ທົດແທນການເກັບກູ້ໄມ້ພື້ນຈາກປ່າໄມ້) ຄວນແມ່ນ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນເອງເປັນຜູ້ຄົ້ນ ຄ້ວາ ແລະຕັດສິນໃຈ ຜ່ານການຖ່າຍທອດເທັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມຈາກປະເທດອື່ນໆ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

Anonymous. 2000. Meeting Report on First Stakeholder Discussion on Threats to Boeung Thom and Suggested Solution Between Entangled Institutions and Local Users in Kampong Cham Province. Kampong Cham Inventory and Management of Cambodian Wetlands Project.

Anonymous. 2000. Summary Report of Discussion Meeting on Solutions and Agreement Related to Boeung Thom Management in Kampong Cham Province. Kampong Cham Inventory and Management of Cambodian Wetlands Project.

Hydrology Aspects at Boeung Thom, Kampong Cham Province. In Khmer.

Study on Wildlife, Fish and Water Birds in the Great Lake. In Khmer.

Study on the Situation of the Flooded Forest at Boeung Thom, Kampong Cham Province. In Khmer.

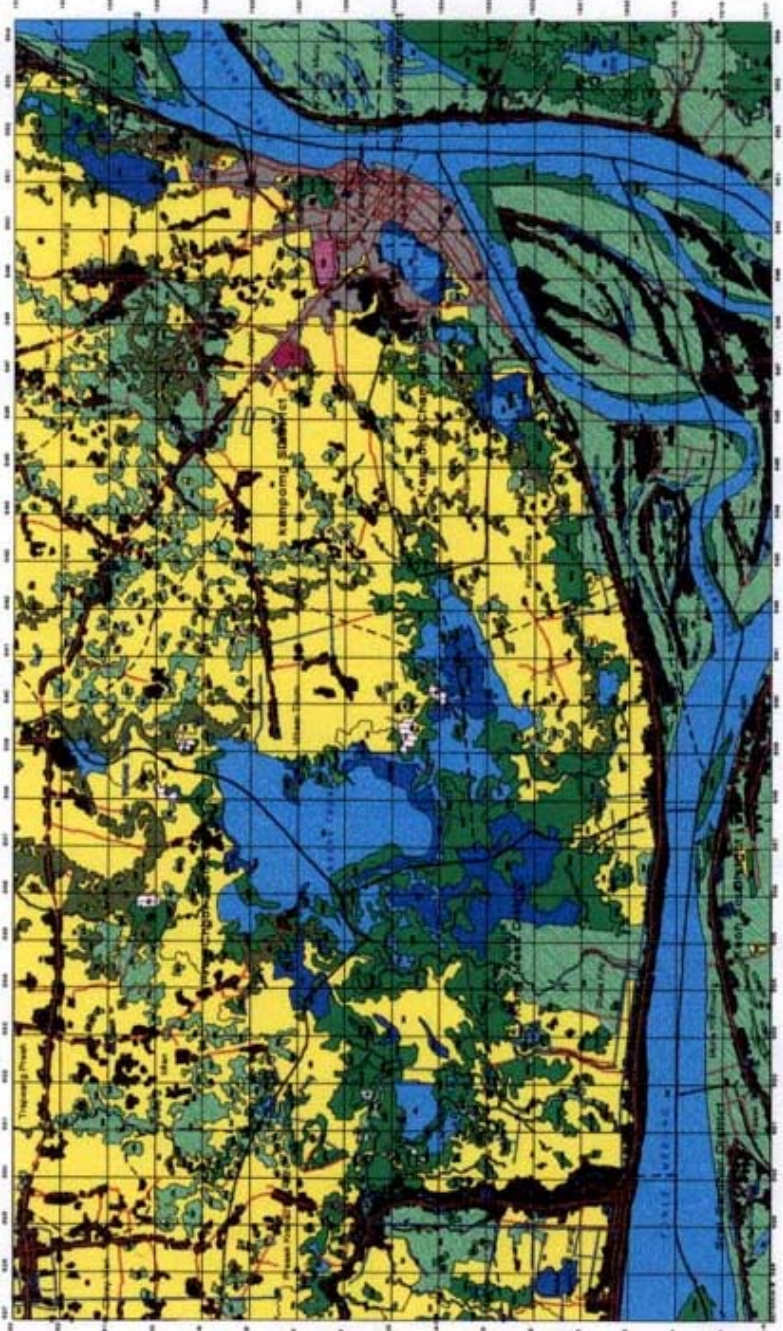
ATTACHED BOEUNG THOM MAP ANNEX I LAND USE/LAND COVER MAP BOENG THOM, KAMPONG CHAM

PREPARED BY THE
INTEGRATED RESOURCE INFORMATION CENTER (IRIC)
GEOGRAPHY DEPARTMENT
FOR MEKONG RIVER COMMISSION-DANIDA
INVENTORY & MANAGEMENT OF CAMBODIAN WETLANDS PROJECT

LEGEND

100 Urban and Rural Land Use	
101	Open Water
102	Open Water
103	Open Water
104	Open Water
105	Open Water
106	Open Water
107	Open Water
108	Open Water
109	Open Water
110	Open Water
111	Open Water
112	Open Water
113	Open Water
114	Open Water
115	Open Water
116	Open Water
117	Open Water
118	Open Water
119	Open Water
120	Open Water
121	Open Water
122	Open Water
123	Open Water
124	Open Water
125	Open Water
126	Open Water
127	Open Water
128	Open Water
129	Open Water
130	Open Water
131	Open Water
132	Open Water
133	Open Water
134	Open Water
135	Open Water
136	Open Water
137	Open Water
138	Open Water
139	Open Water
140	Open Water
141	Open Water
142	Open Water
143	Open Water
144	Open Water
145	Open Water
146	Open Water
147	Open Water
148	Open Water
149	Open Water
150	Open Water
151	Open Water
152	Open Water
153	Open Water
154	Open Water
155	Open Water
156	Open Water
157	Open Water
158	Open Water
159	Open Water
160	Open Water
161	Open Water
162	Open Water
163	Open Water
164	Open Water
165	Open Water
166	Open Water
167	Open Water
168	Open Water
169	Open Water
170	Open Water
171	Open Water
172	Open Water
173	Open Water
174	Open Water
175	Open Water
176	Open Water
177	Open Water
178	Open Water
179	Open Water
180	Open Water
181	Open Water
182	Open Water
183	Open Water
184	Open Water
185	Open Water
186	Open Water
187	Open Water
188	Open Water
189	Open Water
190	Open Water
191	Open Water
192	Open Water
193	Open Water
194	Open Water
195	Open Water
196	Open Water
197	Open Water
198	Open Water
199	Open Water
200	Open Water
201	Open Water
202	Open Water
203	Open Water
204	Open Water
205	Open Water
206	Open Water
207	Open Water
208	Open Water
209	Open Water
210	Open Water
211	Open Water
212	Open Water
213	Open Water
214	Open Water
215	Open Water
216	Open Water
217	Open Water
218	Open Water
219	Open Water
220	Open Water
221	Open Water
222	Open Water
223	Open Water
224	Open Water
225	Open Water
226	Open Water
227	Open Water
228	Open Water
229	Open Water
230	Open Water
231	Open Water
232	Open Water
233	Open Water
234	Open Water
235	Open Water
236	Open Water
237	Open Water
238	Open Water
239	Open Water
240	Open Water
241	Open Water
242	Open Water
243	Open Water
244	Open Water
245	Open Water
246	Open Water
247	Open Water
248	Open Water
249	Open Water
250	Open Water
251	Open Water
252	Open Water
253	Open Water
254	Open Water
255	Open Water
256	Open Water
257	Open Water
258	Open Water
259	Open Water
260	Open Water
261	Open Water
262	Open Water
263	Open Water
264	Open Water
265	Open Water
266	Open Water
267	Open Water
268	Open Water
269	Open Water
270	Open Water
271	Open Water
272	Open Water
273	Open Water
274	Open Water
275	Open Water
276	Open Water
277	Open Water
278	Open Water
279	Open Water
280	Open Water
281	Open Water
282	Open Water
283	Open Water
284	Open Water
285	Open Water
286	Open Water
287	Open Water
288	Open Water
289	Open Water
290	Open Water
291	Open Water
292	Open Water
293	Open Water
294	Open Water
295	Open Water
296	Open Water
297	Open Water
298	Open Water
299	Open Water
300	Open Water
301	Open Water
302	Open Water
303	Open Water
304	Open Water
305	Open Water
306	Open Water
307	Open Water
308	Open Water
309	Open Water
310	Open Water
311	Open Water
312	Open Water
313	Open Water
314	Open Water
315	Open Water
316	Open Water
317	Open Water
318	Open Water
319	Open Water
320	Open Water
321	Open Water
322	Open Water
323	Open Water
324	Open Water
325	Open Water
326	Open Water
327	Open Water
328	Open Water
329	Open Water
330	Open Water
331	Open Water
332	Open Water
333	Open Water
334	Open Water
335	Open Water
336	Open Water
337	Open Water
338	Open Water
339	Open Water
340	Open Water
341	Open Water
342	Open Water
343	Open Water
344	Open Water
345	Open Water
346	Open Water
347	Open Water
348	Open Water
349	Open Water
350	Open Water
351	Open Water
352	Open Water
353	Open Water
354	Open Water
355	Open Water
356	Open Water
357	Open Water
358	Open Water
359	Open Water
360	Open Water
361	Open Water
362	Open Water
363	Open Water
364	Open Water
365	Open Water
366	Open Water
367	Open Water
368	Open Water
369	Open Water
370	Open Water
371	Open Water
372	Open Water
373	Open Water
374	Open Water
375	Open Water
376	Open Water
377	Open Water
378	Open Water
379	Open Water
380	Open Water
381	Open Water
382	Open Water
383	Open Water
384	Open Water
385	Open Water
386	Open Water
387	Open Water
388	Open Water
389	Open Water
390	Open Water
391	Open Water
392	Open Water
393	Open Water
394	Open Water
395	Open Water
396	Open Water
397	Open Water
398	Open Water
399	Open Water
400	Open Water
401	Open Water
402	Open Water
403	Open Water
404	Open Water
405	Open Water
406	Open Water
407	Open Water
408	Open Water
409	Open Water
410	Open Water
411	Open Water
412	Open Water
413	Open Water
414	Open Water
415	Open Water
416	Open Water
417	Open Water
418	Open Water
419	Open Water
420	Open Water
421	Open Water
422	Open Water
423	Open Water
424	Open Water
425	Open Water
426	Open Water
427	Open Water
428	Open Water
429	Open Water
430	Open Water
431	Open Water
432	Open Water
433	Open Water
434	Open Water
435	Open Water
436	Open Water
437	Open Water
438	Open Water
439	Open Water
440	Open Water
441	Open Water
442	Open Water
443	Open Water
444	Open Water
445	Open Water
446	Open Water
447	Open Water
448	Open Water
449	Open Water
450	Open Water
451	Open Water
452	Open Water
453	Open Water
454	Open Water
455	Open Water
456	Open Water
457	Open Water
458	Open Water
459	Open Water
460	Open Water
461	Open Water
462	Open Water
463	Open Water
464	Open Water
465	Open Water
466	Open Water
467	Open Water
468	Open Water
469	Open Water
470	Open Water
471	Open Water
472	Open Water
473	Open Water
474	Open Water
475	Open Water
476	Open Water
477	Open Water
478	Open Water
479	Open Water
480	Open Water
481	Open Water
482	Open Water
483	Open Water
484	Open Water
485	Open Water
486	Open Water
487	Open Water
488	Open Water
489	Open Water
490	Open Water
491	Open Water
492	Open Water
493	Open Water
494	Open Water
495	Open Water
496	Open Water
497	Open Water
498	Open Water
499	Open Water
500	Open Water

Source: 1:25,000-scale panchromatic aerial photography November, 1992-1993.
Department of Geography,
Projection System: UTM Zone 48, Indian 1960 Datum.
Classification: CLUCCS
The photography typically reflects seasonal conditions during the month and year it was obtained.
Technical support provided to IRIC under the MRC
Project (95-33) 72507, IRI, @geog.mn.
Average positional error: +/- 50 meters
Classification System: Cambodia Land Use & Cover Classification System (CLUCCS)
Refer to CLUCCS manual for user notes and mapping conventions.
Contact information: #1-51-55, Boeung Thom, Kampong Cham, Phnom Penh.
Project: (95-33) 72507, IRI, @geog.mn.

